

Imaginære og komplekse tall

Den imaginære enheten i er definert slik at $i^2 = -1$. Med a og b reelle tall kalles:

$z = ib$ et imaginært tall,

$z = a + ib$ et komplekst tall,

$z^* = a - ib$ det tilhørende konjugerte komplekse tall.

a kalles realdelen ($a = \operatorname{Re} z$), b imaginærdelen ($b = \operatorname{Im} z$).

$$z_1 \pm z_2 = (a_1 \pm a_2) + i(b_1 \pm b_2)$$

$$z_1 \cdot z_2 = (a_1 a_2 - b_1 b_2) + i(a_1 b_2 + a_2 b_1)$$

$$\frac{z_1}{z_2} = \frac{a_1 a_2 + b_1 b_2}{a_2^2 + b_2^2} + i \frac{a_2 b_1 - a_1 b_2}{a_2^2 + b_2^2}$$

$$z \cdot z^* = (a + ib)(a - ib) = a^2 + b^2 = |z|^2$$

Med $a = r \cos \varphi$, $b = r \sin \varphi$, $r = \sqrt{a^2 + b^2}$ følger:

$$z = a + ib = r(\cos \varphi + i \sin \varphi) = r e^{i\varphi}$$

$$z^* = a - ib = r(\cos \varphi - i \sin \varphi) = r e^{-i\varphi}$$

$r = |z|$ kalles absoluttverdien, $\varphi = \arg z$ argumentet til z , og

tilsvarende er: $r = |z|$, $-\varphi = \arg z^*$.

$$e^{i\varphi} = \cos \varphi + i \sin \varphi$$

Trigonometriske funksjoner

De trigonometriske funksjonene kan defineres ved

$$\sin x = \frac{e^{ix} - e^{-ix}}{2i}$$

$$\cos x = \frac{e^{ix} + e^{-ix}}{2}$$

Relasjoner mellom trigonometriske funksjoner

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1$$

$$\tan x = \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{1}{\cot x}$$

$$\sin\left(x + \frac{\pi}{2}\right) = \cos x$$

$$\cos\left(x + \frac{\pi}{2}\right) = -\sin x$$

$$\sin(-x) = -\sin x$$

$$\cos(-x) = \cos x$$

$$\tan(-x) = -\tan x$$

$$\cot(-x) = -\cot x$$

Addisjonsteoremer:

$$\sin(x \pm y) = \sin x \cos y \pm \cos x \sin y$$

$$\cos(x \pm y) = \cos x \cos y \mp \sin x \sin y$$

Derivasjonsregler

a) La $f(x)$ og $g(x)$ være deriverbare funksjoner av variabelen x .

Følgende regneregler gjelder:

$$\frac{d}{dx} (f(x) \pm g(x)) = \frac{d}{dx} f(x) \pm \frac{d}{dx} g(x)$$

$$\frac{d}{dx} (f(x)g(x)) = g(x) \frac{d}{dx} f(x) + f(x) \frac{d}{dx} g(x)$$

$$\frac{d}{dx} \left(\frac{f(x)}{g(x)} \right) = \frac{f'(x)g(x) - g'(x)f(x)}{g(x)^2}$$

2) Dersom $y = f(u)$ og $u = g(x)$ er deriverbare i passende områder, gjelder:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{dy}{du} \frac{du}{dx} = f'(u)g'(x)$$

Spesielle derivasjonsformler

$$\frac{da}{dx} = 0, \quad a = \text{konst}$$

$$\frac{dx^n}{dx} = nx^{n-1}, \quad \frac{dx}{dx} = 1$$

$$\frac{da^x}{dx} = a^x \ln a, \quad \frac{de^x}{dx} = e^x$$

$$\frac{d \cos x}{dx} = -\sin x$$

$$\frac{d \sin x}{dx} = \cos x$$

$$\frac{d \ln x}{dx} = \frac{1}{x}$$

Sum og differens av funksjoner

$$\sin x \pm \sin y = 2 \sin \frac{x \pm y}{2} \cos \frac{x \mp y}{2}$$

$$\cos x + \cos y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}$$

$$\cos x - \cos y = -2 \sin \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

Funksjoner av det dobbelte argument:

$$\sin 2x = 2 \sin x \cos x$$

$$\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x$$

Produkt av funksjoner

$$2 \sin nx \sin mx = \cos(n-m)x - \cos(n+m)x$$

$$2 \cos nx \cos mx = \cos(n-m)x + \cos(n+m)x$$

$$2 \sin nx \cos mx = \sin(n-m)x + \sin(n+m)x$$

$$\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}}$$

$$\cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}}$$

Funksjoner av det halve argument:

Ubestemte integraler

$$\int \left(a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_n x^n \right) dx = a_0 x + \frac{a_1}{2} x^2 + \frac{a_2}{3} x^3 + \dots + \frac{a_n}{n+1} x^{n+1} + C$$

$$\int e^{\lambda x} dx = \frac{1}{\lambda} e^{\lambda x} + C \quad \int \sin x dx = -\cos x + C$$

$$\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C \quad \int \cos x dx = \sin x + C$$

Bestemte integraler

$$\int_a^b f(x) dx = F(b) - F(a) \Rightarrow \int_a^b f(x) dx = F(b) - F(a)$$

$$\int_a^b f(x) dx = - \int_b^a f(x) dx$$

$$\int_a^b [f(x) \pm g(x)] dx = \int_a^b f(x) dx \pm \int_a^b g(x) dx$$

$$\int_a^b f(x) dx = \int_a^c f(x) dx + \int_c^b f(x) dx$$

$$\int_a^b u dv = u(v(b) - v(a)) - \int_a^b v du$$

Geometriske summer

$$\sum_{k=1}^n q^{k-1} = \frac{1-q^n}{1-q} \quad \sum_{k=1}^{\infty} q^{k-1} = \frac{1}{1-q}, \quad |q| < 1$$

Kvadratiske ligninger

En annengradslikning med én ukjent kan skrives:

$$ax^2 + bx + c = 0 \quad (a \neq 0)$$

Den har to løsninger x_1 og x_2 :

$$x_{1,2} = -\frac{b}{2a} \pm \frac{\sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

Some useful formulas in signal processing

Analog signals and systems

Fourier series (for signals with period T_0)

$$x(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} c_k e^{j \frac{2\pi k}{T_0} t}$$
$$c_k = \frac{1}{T_0} \int_{T_0} x(t) e^{-j \frac{2\pi k}{T_0} t} dt$$

Fourier transform and its inverse:

$$X(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j\omega t} dt$$
$$x(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X(\omega) e^{j\omega t} d\omega$$

Electrical components

Resistor: $v(t) = Ri(t)$

Capacitor: $i(t) = C \frac{dv(t)}{dt}$

Inductor: $v(t) = L \frac{di(t)}{dt}$

Discrete signals and systems

Fourier series (for signals with period N)

$$x(n) = \sum_{k=0}^{N-1} c_k e^{j \frac{2\pi k}{N} n}$$
$$c_k = \frac{1}{N} \sum_{n=0}^{N-1} x(n) e^{-j \frac{2\pi k}{N} n}$$

Fourier transform and its inverse:

$$X(\hat{\omega}) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(n) e^{-j\hat{\omega} n}$$
$$x(n) = \frac{1}{2\pi} \int_{2\pi} X(\hat{\omega}) e^{j\hat{\omega} n} d\hat{\omega}$$

Discrete Fourier transform (DFT) of length N

$$X_N(k) = \sum_{n=0}^{N-1} x(n) e^{-j \frac{2\pi k}{N} n}, k \in [0, N-1]$$
$$x(n) = \frac{1}{N} \sum_{k=0}^{N-1} X_N(k) e^{j \frac{2\pi k}{N} n}, n \in [0, N-1]$$

Information and comm. theory

Information content: $I(x) = \log_2 \frac{1}{p(x)}$

Channel capacity: $C = \frac{1}{2} \log_2(1 + \frac{P}{\sigma_w^2})$

Nyquist criterion

Time domain:

$$g(lT + \Delta t) = \begin{cases} 1, & l = 0 \\ 0, & l \neq 0 \end{cases}$$

Frequency domain:

$$\sum_{m=-\infty}^{\infty} G(f + \frac{m}{T}) = T$$